

2 Timouti

Olo Iyoswo Tifinjo loso Poul Timoutimne'no Mti'mokumentisofoho.

Olo Hungkuno Simo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *teti-foua'nji* (34) *teti-eti'nji* (38) nto uyakolo'mentisopolikeno olo iyoswo loso Poul mti'mokumentisofoho. Timouti iyoswo simo'mjoso Poul kako ango Efesos sopo mamnehono huno ose uyahoningki mti'mokumentisofoho. Oso huno uyimentisoso nehopeho. Kako Efesos sopo ne'no mammenton. Hofiko kakimo impe intofontifi ango Loumne'no motasimentohofoho. Oso ango hopo sopo humanto hofiko ngkimo wofonjonisyantifeho. Kako huno ose uyahoningki oso hohosohonta Poul kako Timoutimo hungkuno ae'uyo uyimonto olo iyoswo tifinjo loso mti'mokumentisofoho. Poul kako Timouti sohwo ango Loum sopo wosonohonapono lonto olo iyoswo loso mti'mokumentisofoho. Olo iyoswo loso Poul kako Timouti sohwo Anituye hungkuno joso'no woni'mango'no yonohonto mti'mokumentisofoho. Kako simeho hi'ntnnono yokumpohn'nyo'nji lohofihwosi Anituye syoho uyononto olo iyoswo loso Poul Timoutimo yokumpohn'nyo umokumonto mti'mokumentisofoho.

Olo iyoswo hiloso Poul kako ango Loum sopo impojoho yonto mti'mokumentisofoho. Oso'no nakwo olo iyoswo homo lomo atofo lihwasi tifi uningkohwano.

1 ¹ Nje hwomu Timouti sohwosi, ngko Poul Kilais Jisasiye hungkuno a'amumo lutihuku'mifo (*apousel*) syoho'njo sohwo'ni olo iyoswo loso kikimne'no mti'mokalokweno. Anitu kakoe huno mta'ni nonihwosopento ntimento, A'amu Kilais Jisasimo songo humayo'nne sejopalofoho. Kakoe temtitifo imo'ningkahoningkuji ango songo ne'no humayo'nne uyimonnoho. Oso'no olo hungkuno hiso kiko a'amu ango'meemjo somo filutihuku'mifo. Ose ntonto nihwatimentiso hwo'nyoho.

²Timouti, kiko nje mehom i sohwosimo ngko simeho kijopalokweno. Naningkwohwo Anitu sohwo'nji nakwoe Hwe Engo Kilais Jisasi'nji siko'monta'i siko yo'mayo wopingo kilohofohosisi kikine'no hitoho ulofihwoso'no jiye simeho pompenjiyo wokijapanjiyoho.

Nakwo Anituye hungkuno wopingo somne'no wonimango nanyo'eno.

³Nje ajuyohwosa hofiko Anituye yahinomo tifi iningkamotofo pa'nyoso ngko huhwo'ni Anitumo tifi iningkowalokweno. Nje simeho ole manjofoho. Kiko wonyo hwosoho. Ose manjofoho. O'o, Anitumne'no hi nimo'ningkahoningki kakoe simeho wopingo umokumonne'no yohono. Iming'nji hinjopo sikwo'miyomo ngko Mpohumo jomo uliwo'nongji kikine'no huno syakufisyonji isamoyoka uliwo'ningkohono. ⁴Ngko nokiliko'mahoningko kiko humotaho sontimahnno so'no huno syakufisyonji nje simeho wopingo wanimo'nono lonji wakohonimonne'no yohono. ⁵Kiko Anitumo simeho hi'ntnnono ne uyalokuno so'no huno nifohotokwaho. Simo'mo jiye atohwo Louis kako Anitumo simeho hi'ntnnono uyahoningki hnna'wohi Yunis kako Anitumo simeho hi'ntnnono uyahoningki olahonta ngko huno ole niyohi, Kiko Anitumo simeho hi'ntnnono uyalokuno. Mango'nohini molalokuyohino. O'o, simeho hi'ntnnono ne uyalokuno. ⁶Oso'no jiye hunoso olo so'no kufohotofalokweno. Hohonta nakwo kikimo aho kilonjimokumentihwone sohonta nje aho kisokisyahoningko Anituye Towahuno kakoe yokumpohn'nyo kijapmmentisofoho. Oso kijapeso engo umo'nono. Hwe fihwo kako toho fuyo intofososo toho engo wosiao'montonoho. Oso hopaso Anitu kikimo kijapeso engo umo'nono. ⁷Kiko huno kiyohoho. Anitu kakoe Towahuno nejapeso nakwo a'amumne'no iyoho nanyo'ne nejapmmentiso'maho. O'o, olo'ne nejapmmentono. Nakwo Anituye yokumpohn'nyo'nji yo'mayo iyo'ne a'amu somne'no hitoho nalofo'ne nakwoe a'apahomnohini syafisiyo'ne'maho. O'o, hwahoponjo yahino wonyo somo monje esyihwasi Anituye honingkanomo nto'no iningkayo'ne, oso'no nejapmmentono.

⁸Oso'no oso hiso Anitu kijapeso engo i'mokohoji kiko nakwoe Hwe Engo sohwoe hungkuno a'amu somo lutihwahoji wonimango kinengkuhwoloh. Ngko nakwoe Hwe Engofe hungkuno lutihwanji impo'angomo humale so'no kiko wonimango kinengkuhwoloh. O'o, Anitu kakoe yokumpohn'nyo'nji kakoe hungkuno lutihwahoji yo'mayo tango ngkimo ni'maso pa'nyoso kikimo woku'mano. Anitu wokufo'ma'montonoho. ⁹Anitu kako nakumo asomo netimayo'ne honingkano nto hwosampento kakoe mehom i ne wopingo'nohini imo'nyo'ne joho nelalofoho. Nakwo honingkano wopingo imotohwone so'no Anitu kako joho monelalofiyohoho. Awonoho. Anitu kako'nohini huno syafisyonto simeho nejaponto joho nelalofoho. Hohonta Anitu

nakwoe hwaho mamti'mokummentiso sohonta kako nakumne'no huno syonafisyonto simeho nejaponto hwangku Kìlais Jisas nejapmne'ento limentisofoho. ¹⁰I olohonta Kilais Jisas kako nakumo nto none'manto kako nakumo asomo netimayo'ne honingkanoso utihwa'nyopo weho. Kilais Jisas kako songo lika'mentiso sohonta kako poyo pe'nyo somjo yokumpohn'nyo somo hwotoho fento kako songo ne'no humayo'ne honingkano hwoamp'o'mentisofoho. Oso'no a'amu kakoe hungkuno wopingo somo simeho uyososo'no songo ne'no humayoso woma'montonoho.

¹¹Kako kakoe hungkuno wopingo ujo'ne nihwosopo'mentisofoho. Oso'no ngko hungkuno lutihuku'mofo (*apousel*) syoho'njo hwo'nyoho. ¹²Oso hiso'no olo tango hiloso ni'mahoningki ngko wonimango mannyofoho. O'o, ngko Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono uyalokwe lohumne'no huno niyohoho. Olo syoho ntapmmentiso somo kako hofiyu nimokosyohumentaningkuhwosi olo syoho loso ne'no nowentaniningkuhwosi oso Sikuno Engo ae'uyoso i'mofaponefoho.

¹³Oso hungkuno lokitihwamoteso'no kiko yokumpohn'nyo kesyohumahoji yahino hisomo hofiyu finingkayo. Kilais Jisasi'nji nohumahoji kakoe hungkunomo iningkahaji a'amu somo simeho hi'ntnnono engo uyo. ¹⁴Olo syoho wopingo loso Anitu jije ahomo ho'nakohumentisoso kiko nto'no mokosyohumaho. Anituye Towahuno Wopingo kikimo humaso sohwo kakoe yokumpohn'nyo kijapihwosi wokufo'mano.

¹⁵Kiko huno moi'wono. Hwe hufa'u Fijelosi'nji Hemoujenesi'nji oso hwa'u'nji a'amu hopi'nono hwaho Esiyanta'angoso olopo ngko nohumanji ngkine'no hohujo nto ikinjanimo'malofofoho. ¹⁶⁻¹⁷I hwe anga'nohino Ounesifoulos, ngko impo'angomo nohumentahoningko kako ango Loum i'mofaponto ngkine'no hafihafe tipento tipenohonima'nimasofoho. Kako ngkine'no wonimango munyofoho. O'o, sikuno pi'ningo engo kako noni'mahoningki nje simeho wopingo nimokonto yokumpohn'nyo nisosofito'masofoho. Oseso nakwoe Hwe Engo sohwo Ounesifoulosi'montohwamo wopingo umokosyohumamontonoho. ¹⁸Hohonta ngko Efesos osopo nohumentaningko Ounesifoulos kako nifo'mawo'nimentisofoho. Oso'no kiko huno kiyohoho. Oso Sikuno Engo hungkuno ikwoloko'ne somo Anitu kako Ounesifoulosimne'no hitoho ulofihwosi wopingo ulohofonefoho.

Kiko Kilais Jisasiye hungkunomnohini finingkayo.

2 ¹Oseso nje hwomu sohwosi, nakwo Kilais Jisasimo ufohi'ningkahoningkuhwoni Anitu kakoe yokumpohn'nyo nejapiwo'ningkisofoho. ²Oso'no kiko Anituye hungkuno ngko a'amu pi'ningo engo somo uliwo'ningkahoningko kiko upa'nimentohinofoho.

Oso hungkuno hiso kiko nomokosyohumahotoho. O'o, nom'ne a'amumo lutihwawo'ningkijo'no kako hungkuno homo somo nomahwosi nom'ne somo wolutihwahwono.

³Kiko Kilais Jisasiye syoho'njo sohwosi olo syoho losomne'no tohino majo'manji tohino mayoso'no iyoho kinyo'eno. ⁴Pahnnimo hungkuno hufa'u sihune wakilimo. Hungkuno simo'mjoso olenoho. A'amu nomihwoe syoho ulohofiyso sohwo kako nom'ne hwafe syoho kengo kengo so'nji miyonehoho. O'o, syoho kakwo'yohwoe simeho wopingo umo'none'ento kako simeho anga'nohino'nji kakoe syoho wopingo iwo'ningkiso hweho. Nomihwoe syoho miyiwo'ningkiso hweho. ⁵Hungkuno nom'ne ole, a'amu kako hano mjake'we hnnyo sohwo kako yo'mayo so'no hi umo'niwo'ningkiso so'no huno mosyafisiyo'njo monje yasyonto sikuno huhwo huhwi kako mjake'we hnnyo yahinoso yamofo ne'no iwo'ningkiso hweho. Ose miyo'manji kako a'amu nom'ne somo muyakolofonehoho. O'o, kako mjake'we hnnyo somjo hamniyohoso momanehoho. ⁶Hungkuno nom'ne ole, hwe fihwo kako syoho yokumpohn'nyo yonto wosopayo hulonto oso syoho homo somo ne'no mokosyohumawo'ningkiso hweho. Wosopayo simo'mjoso toyo yihwoso'no hwe huhwo sohwo kako wosopayo hiloso kaki'no woma'montonoho. ⁷Oso hungkuno hufa'u sihune somne'no huno fisyafigsyo. Nakwoe Hwe Engo sohwo jije hunomo eholosakisyihwoso'no hungkuno hwapingo ne so'no huno ito'no wakiyimontonoho.

⁸Olo hungkuno loso'no sikuno huhwi huno fisyafigsyo. Jisas Kilais, Ntefitiye imu sohwo kako tohino engo nomanto poyo imo'nonto apa'no nolikafonto nihi'nahone songo ne'no humaho. Oso hungkuno wopingoso ngko lutihwawo'ningkohe hwo'nyoho. ⁹I oso hungkuno hiso lutihwawo'ningkohe so'no a'amu wonyo hwsosoho ntontifi impo'angomo nihumojahoningkofi ngko tohino engo malokweno. I oso'no Anituye hungkunoso impo'angomo mohumanehoho. O'o, ifofo hopa ango'meemo womanjao'mtonoho. ¹⁰I Anitu nje a'amu ne imo'nifitnne'ento nto uhwosopo'mentiso somne'no oso hungkuno lutihwawo'ningkoheso upa'nifijoso Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono ufijo'manji kako songo ne'no humayo wonyoangkafoso uyimontonoho. Oso'no oso a'amu homo somo ufo'mayo'ne'manji yo'mayo tango ni'masoso wopingofoho. Ngko yokumpohn'nyo ito'nimeso simeho wopingo'nji tohino woma'mo.

¹¹Olo hungkuno a'amu Kilais Jisasimne'no liwo'ningkohoho loso nehopeho.

Nakwo kako'nji poyo sape'nimentihwone hn'nwi nakwo kako'nji songo nohumentihwanefoho.

¹²Yo'mayo tango kakoe syohomne'no nakumo ne'mahoningkuhwosi yokumpohn'nyo lohofaso'manji nakwo kako'nji yofe engo masoso a'amu somo nomokosyohumentihwanefoho.

Nakwo kakimo hohujo ikinjimofasoso u kako nakumo hohujo
ukinjonao'montonoho.

¹³ Nakwo hungkuno ne'nji hwasyo'nji liwo'ningkuhwonefaho.

I Anitu ose'njo hwo'maho.

Kako hwasyo hungkunoso ane hweho.

Kako hungkuno ne'njo liwo'ningkiso hweho.

Kakoe hungkuno ne'no nowentihwonefaho.

Yo'mayo so'no nakumo nalonteso ne imo'niwo'ningkohoho.

**A'amu Anituye syoho hofiyo yalokunjo sohumo
Anitu kako yofe engo uyalofoho.**

¹⁴ Jije a'amufe hunomo elo hungkuno loso'no yokumpohn'nyo ufohofotifiwo'nyo. Ole uso. Anituye yokumpohn'nyo'nji hungkuno waselimonne'no yohono. Hungkuno anga'no anga'no ajwo'mta'ango so'no yoka hnningkutoho. Ose uso. A'amu fehohnjoso yoka hungkuno nupa'ningkuji hofikoe huno somo wonyo umokumontonoho. Oso yokaso ne anefoho. A'amu homo somo mufo'manehoho.

¹⁵ Kiko Anituye syoho yokumpohn'nyo ne'no fiyo. Ose iso'manji jije syoho somne'no kiko wonimango makinonehoho. Syoho hofiyo isoso Anitu wakilimontonoho. Nje syoho ntahofohiy wopingo hwosoho. Ose wakilimontonoho. Kiko Anituye hungkuno nehopi hwapingo neso ito'no filutihwaho. ¹⁶ A'amu yo'mayo hwahoponjo hwasyo hungkuno hnniwo'ningkohoho somne'no i'waho fiyimno. A'amu hofikoe hwasyo hungkuno ose hnniwo'ningkohofoso a'amu nom'nemo hwasyo honingkanomo ikinjafo'ne wolipemotowantifeho. Anitumne'no hohujo ikinjimo'malofofoho. ¹⁷ Hofikoe hwasyo hungkunoso malofoyo pa'nyofoho. Simo'mo meyo kiyihwoso'no osopo a'apaho hopi'nonohinomo ifehu'mokasyonto uyo engo imo'niwo'ningkohoho. Hwe hufa'u Himeneyosi'nji Filetos oso hwa'u siko oso yahino yiwo'ningkisiyo hwa'uyoho. ¹⁸ A'amu ose sohwa hungkuno ne'njo somo hwosopisyafifiwo'ningkohofoho. Ole lutihwalokwofo, Jisasiye songo ne'no humayoso nto ma'malohwonefaho. Tifi no'mo apa'no molikafe'njo yanefoho. Oso'no a'amu Jisasimo simeho hi'ntnnono uyliwo'ningkohoho fehohnjoso hofikoe hunomo wonyo imokalokwofo.

¹⁹ Anituye a'amu neso hofikoe mnangkwosaho yokumpohn'nyo wonjifo'ningkuhwone pa'nyofoho. Nangkumehoso masyuyofoho. Fompokumo mmo'nyofoho. Oso a'amu homo somne'no Anituye hungkuno ole nalohi, Anitu Hwe Engo sohwo kakoe a'amu ne somne'no huno uyohoho. A'amu mango'nohino so'ntnne'no huno uyohoho. I nom'ne hungkuno ole nalohi, A'amu fihwo ngko Anitu Hwe Engo sohwoe a'amu ne hwo'nyoho loso sohwo kako honingkano wonyo nihu'nahone miyonehoho. Niuh'nahone honingkano wonyo somo hohujo ukinjamofono.

²⁰ A'amu Anitumne'no uhu'mokuwo'ningkohoho somne'no pahnnimo hungkuno upa'nyo. Ango engo somo noswano, hwontoho, iku'yo yo'mayoso pi'ningo weho. Fehohnjoso hamniyoho engo'nji mpe imentohofofoho. Fehohnjoso hwaho'nji mti'mokumentohofofoho. Fehohnjoso iyoswo'nohinofoho. Noswanyo wopingo sopo wosopayo nopolofasyikuji a'amu yofe engo'njo somo uyantifeho. Iku'yo wonyoso jopaho hi'nji woho'naofantifeho. ²¹ A'amu fihwo yo'mayo honingkano wonyo, huno wonyo, oso nihu'nahone ho'naofihwosi kihane nohumentaningkuhwosi kako noswanyo hamniyoho engo'nji mpe imentohofo pa'nyo hwaho. Kakoe Hwe Engo sohumne'no simeho anga'nohino'nji Anituye syoho'no hi umo'nyo sohwo Anitu osohumo yo'mayo syoho wopingo uyimtonoho.

²² Mu songo hwomu songo hofikoe hunomo huno wonyo simeho fefoyo yo'mayoso u'mawo'ningkohoho. Oso hiso'no kiko i'waho ne'no yohoji hohujo fikinjamifo. A'amu nom'ne sohwo Hwe Engo Anitu sohumne'no jomo uliwo'ningkohoho so'nji sekwo simeho anga'nohino'nji honingkano wopingomo hano fiyimno. Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono uyimno. A'amu hopi'nonohino somo simeho hi'ntnnono uyimno. Simeho pompenjiyo'nji fosyohumamno. ²³ Kiko olo so'no huno kiyohoho. A'amu Anitumne'no huno muyo'njososo hofikoe siki hungkunomne'no yoka hnniwo'ningkohofofoho. Hofikoe hungkunomne'no kilohoningkujo'nomanji kiko hohujo fikinjaifo. Hofiko'nji yoka hungkuno nohnningkutoho. ²⁴ Nakwoe Hwe Engo Kilais Jisasiye syoho ulohofiyoso kako nom'ne a'amu'nji ikujoho mofongki'nanehoho. O'o, kako a'amu hopi'nonohino somo hitoho ulofihwoso'no wopingo ulohofono. Kako Anituye yahino wopingoso hofiyoso wolutihwano. Nom'nehwa kakimo wonyo ulohopijo so'no kako simeho wopingo'nji wohumano. ²⁵ Oso a'amu Anitumne'no hohujo nto ikinjimo'malofo sohwamo Hwe Engo sohwoe syoho ulohofiyoso kako hungkuno pompenjiyo ulihwosi Anituye honingkanomo apa'no u'mayo'ne ufo'mano. Anitu a'amu homo somo huno songo uyo so'manji hofikoe huno kokato'nnyo somo nihu'nahone noho'namofikuji Anituye hungkuno ne'njo somo uningkowantifitikeno. ²⁶ Seten hofiko'ne hofoyo lisyoswofahumentiso somta'ni po'mentisofoho. Hofiko Seteniye hunomo iningkowalokwofo. I Anituye hungkuno ne'njo upa'nifijoso huno eholhosasyihwoso'no Seteniye hofoyo mta'ni wohumpeentifeho. Anituye hunomo uningkowantifeho.

**Sikuno ae'uyo mofone sopo a'amufe yahino
wonyo mikunimposo i'mofaponefoho.**

3 ¹Olo so'no kiko huno wakiyono. Sikuno moi'wo umo'nimo lihwosi yoso sohonta yo'mayo yahino wonyo iyoso yo'mayo tango u'mayoso i'mofaponefoho. ²Oso hohosohonta a'amu hofiko huno hofikine'nohino

syafihupitnnefoho. Ho'yango'nji hamniyoho ntnnohini syafihupitnnefoho. Hofikoe yofe'nohino ho'noma'nifitnnefoho. Ole lifitnnefoho.

Nakwo'nohino huno'nji'nwoho. Ose lifitnnefoho. Nom'ne a'amu somo wonyo hungkuno'nji sitofo'nji ulifitnnefoho. Kanningkwohwo'ya'umne'no hahn'nyo ifitnnefoho. A'amu hofikimo wopingo ulohofahonìngkujoso hofiko isamoyoka ulantihm'maho. Anituye yo'mayo so'no sifajo hungkuno ulifijoso honingkano wopingo somo hwotoho fifitnnefoho.

³Hofiko'montohwamne'no hofiko simeho afa minyofoho. A'amu nom'ne somne'no hitoho mulofe'njo ifitnnefoho. O'o, yoka nohnningkuji yoka hiso moi'wo mmo'nonehoho. A'amu Anitumo minìngkayo'njososo hofiko nom'ne a'amumo tango mayoso'no hwasyo hungkuno lifitnnefoho.

A'amu yo'mayo wonyoso hofikoe simeho umo lonteso ifitnnefoho.

Sikiyahu iwo'ningkiso hopaso hofiko a'amu nom'nemo fonifonyo ulohopitnnefoho. A'amu hofiko honingkano wopingo'njo somne'no nakwolaho ulifitnnefoho. ⁴Hofiko hofikoe a'amu somne'no tokoyo'ofo ulohopitnnefoho. Hofiko yofe engo mayo'ne nom'ne a'amu somo hwotoho feehufitnnefoho. Ole hnnifitnnefoho, Nakwo yo'mayo so'no huno hwapingo'njo'nwoho. Yo'mayo hofikoe simeho wopingo umo'nyo'neso oso hofikoe anituyoho. ⁵Hofiko Santemo uhwonìngkuji Anituye hungkuno ko likuji mango'nohini hwafoho. Anituye yokumpohn'nyo kakoe honingkanomo ito'no iningkayo'neso ane hwafoho.

Oso a'amu homo somne'no i'waho ito'no fiyo. Hofikine'no hohujo fikinjamofo.

⁶Oso a'amu fehohnjo hiso hofiko poji poji yontifi a'amu somo hwasyo hungkuno ole ulifitnnefoho, Anituye hungkuno wolosetihwano. Ose ulikuji hofikoe angomo nosyukuji hofiko'nji humafitnnefoho.

Nohumafikuji hofikoe hwasyo hungkuno lutìhwafikuji moya'mi fehohnjo honingkano wonyo'njo so'no hofikoe hunoso nohayo muyo'njo yonefoho. Moya'mi sofa hofikoe hwasyo hungkuno somo inìngkawekuji yo'mayo wonyo simeho umo lifijo so'no syafihupitnnefoho. ⁷Oso moya'mi hofo sofa hofiko hungkuno songo upo'nano ko lifijo sofa Anituye hungkuno neso hofiko huno moyofafoho. ⁸Hohonta hwe hwoso hufa'u hwa'u Janesi'nji Jampilesi'nji^a siko Mousesiye mangohwa'u imo'nonji kakoe hungkunomo monje yahumentisiyefoho. Oso pa'nyo a'amu hwasyo hungkuno lutìhwafijo sohwa hofiko Anituye hungkuno ne somo hwotoho feehufitnnefoho. Hofikoe hunoso kokato'nnyo'njofoho. Hofiko Anitu ne sohumne'no simeho hi'ntnnono muyo'njofoho. ⁹I oso'no hofikoe syohoso ne mmo'nonehoho. Hohonta a'amu sohwa Janesi'nji Jampilesi'njiye yahinomo uhwonontifi ne anefoho lontifi miningkayo'njo

^a **3:8** Aamu Jutaso hofikoe mpoeso ole, Janesi'nji Jampilesi'nji siko Mousesiye sikuno imofapmmentiso sohonta siko hwe hwoso'nji imo'nimojiyehwauyoho.

imentohofofoho. Oso pa'nyoso a'amu hwasyo hungkuno lutihwafijo sohwafe yahinomo a'amu nuhwoningkuji miningkofitnnehofo.

Anituye hungkuno aho yokumpohn'nyo fikesyohumaho.

¹⁰I kiko sohwosi, ngko'nji hano emoyontai yo'mayo hungkuno lutihwawo'nningkohe so'no kiko huno kiyohoho. Nje yahino hwapingo neso kiko huno kiyohoho. Ngko Anitumo simeho hi'ntnnono yokumpohn'nyo ne'no uyonji ngko yokumpohn'nyo ito'nonji Anituye syoho iwo'nningkohe hwo'nyoho. A'amu sohwa nje hungkunomo haloho maposo'njo ko yontifi wonyo ko ntohofahoningkofi ngko hwe moy'a'mi somo simeho uy'iwo'nningkohefoho. ¹¹A'amu Antiyouk, Aikouniyam, Lisitila oso a'amufe angopo nohumentaningingko hofiko tango engo ntapmmentohofo so'no kiko huno kiyohoho. I oso tango ni'ma'mentiso somta'ni Anitu kako wae enima'menton. ¹²Ou, hwe moy'a'mi hopi'nono Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono uyontifi Anituye hungkunomo hofijo uningkowano lontifeso oso a'amumne'no a'amu nom'ne sohwa mangohwa imo'ningkuji yo'mayo tohino uyantifeho. ¹³Hwe wonyo sohwanji a'amu hwasyo hungkuno'njo sohwanji hofikoe honingkano wonyoso nomjimiwentifi honingkano wonyo mikunimposo imo'ningkahoningki a'amu nom'ne somo honingkano hwasyomo ipemotawowo'ningkohofihwafoho. Seten oso a'amu wonyo huhwo sohwamo hwasyo hungkuno ulihwoso'no hofiko hwasyo hungkuno somo simeho uyantifeho.

¹⁴I Timouti sohwosi, Anituye hungkuno lokithwamentihwone somo kiko simeho hi'ntnnono ne'no uyohoji aho yokumpohn'nyo ne'no fikesyohumaho. Nakwo a'amu lokitihwamentihwone hn'nwiye ne so'no kiko huno kiyohoho. ¹⁵Kiko mehom i we'e sohwosi nohumanji Anituye Hungkuno Iyoswomo mti'mokumentohofo somo kiko nupa'nonji huno wopingo syofisyoma'mentohino sohonta oso iyoswoso huno wopingo ne'no kijopahoningki olohonta kiko Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono uyahoningkini kako kikimo asomo kitimayo'ne hweho. ¹⁶Hohonta Anituye Towahuno sohwo kako a'amu anga'no anga'nohino sohwamo huno wopingo uyahoningki a'amu sohwa iyoswomo mti'mokumentohofofoho. Olo hungkuno loso Anituye huno ne'njoso nakumo lonetihwayo'nefoho. Nakwoe honingkano wonyomne'no utihwa'nyopo ujo ehontojwasiyo'nefoho. Ujo ehontojwasyihwoso'no nakwo Anituye honingkano nto'no iningkayo'ne nefo'mayo'nefoho. Honingkano wopingomne'no lonetihwayo'nefoho. ¹⁷Olo iyoswo loso nakwo Anituye syoho ulohofijo hn'nimo yo'mayo syoho wopingo so'no yokumpohn'nyo nejaponto Anituye syoho so'no ito'no enesyohumayo'nefoho.

Anituye hungkuno ne'njoso a'amu somo ne'no filutihwaho.

4 ¹Nakwoe Hwe Engo Kilais Jisas kako a'amu songo humalofo so'nji poyo pe'nimentohofo so'njiye hungkuno ikawlofihwosi hofikoe yahino

somne'no yano ilofone sohwo kako nophiwosi a'amu hopi'nonohino somo yofe engo'nji umokosyohumanefoho. Oso Kila's Jisas huhwo sohwo'nji kaningkwohwo Anitu'ntnne'no sikoe timopo hungkuno yokumpohn'nyo wakilimonne'no yohono. ²Sikuno huhwo huhwi kiko a'amu somo Anituye hungkuno filutihwaho. A'amu Anituye hungkuno upo'nano likuji nto'no esyohumentaningkujo sohonta filutihwaho. I a'amu Anituye hungkunomne'no mosyafisiyo'njo humentaningkujo so'ntnne'no kiko Anituye hungkuno yokumpohn'nyo uso. A'amuso hofiko Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono uyifitnne'eno lohoji kakoe hungkuno yokumpohn'nyo uso. A'amu honingkano wonyo'njos o hofikoe wonyoso noho'naofikuji Anituye yahino wopingo somo iningkayo'ne hungkuno yokumpohn'nyo filutihwaho. A'amu honingkano wopingo somo uyo'ne usosofitofohoji ufo'maho. A'amu jije hungkunomo haloho maposo'njo somo yoka hungkuno nulohotoho. O'o, hungkuno pompenjiyo'nohini filutihwaho. ³Hwangku sohonta a'amu hofikoe hunomnohini iningkafitnnefoho. Osohonta ole wolantifeho. Anituye yahinomo nakwolaho. O'o, yo'mayo nakwoe simeho wopingo namokiyo'ne oso'nohino upo'nano. Ose lifijoso a'amu hwasyo hungkuno lutihwayo pi'ningoso yo'mayo hungkuno simeho wopingo umokiyo'ne'nohini lutihwafitnnefoho. ⁴Hofiko Anituye hungkuno ne'njo somne'no haloho pijwomokosyohumuningkuji a'mane hungkuno somo upa'nifitnnefoho. ⁵I oso'no kiko sohwosi, yo'mayo tango ku'masoso jije huno nto'no eholhosakisyihwoso'no Anituye yahino somnohini simeho anga'nohino'nji nto'no finingkayo. Jije syohoso a'amu somo Anituye hungkuno yokumpohn'nyo filutihwaho. Kiko Anituye syoho ulohofiyo sohwosi kiko a'amu somo ufo'mayoso syoho ne'njo fiyo.

Nje syohoso moi'wo umo'nimonte'no yohoho.

⁶Oso hungkuno kikine'no mti'mokohe somo kiko hofijo finingkayo. Nje sikuno we'eneponoho. A'amu sohwa ngkimo wofonjonisyantife'no yalokwofo. Ngko ahwomomno wasimne hwo'nyoho. ⁷Ngko mjake'we hnnyoso yokumpohn'nyo yoho'nonji ne sopo nto i'mofohono. Anitumo simeho hi'ntnnono uyimiwenji oso syoho Anitu ntapmmentisoso moi'wo esojwafohono. ⁸Mjake'we hnnyo somjo ho'yangoso nje Hwe Engo ngkine'no ntomo'nohino esyohumaho. Ho'yangoso olenoho. Nje Hwe Engo sohwo asomo poso sohonta kako a'amu hopi'nonohino sofe yahino somne'no yano nto'nohini ilofihwosi kako ngkimo ntonefo, Kiko hwe wopingo hwosoho. Ose ntonefoho. Ngkimnohini'maho. O'o, a'amu hopi'nono Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono uyontifi kakoe sikuno asomo peso'no hontohumalofo somo ose ulonefoho.

Hungkuno ae'uyofoho.

⁹Timouti sohwosi, kiko ngkiyepo komo'no fipe. ¹⁰Upa'nyo Ntemas kako ngkimo nto nihwoti'mo'maho. Kako hwahoponjo yahino somne'no

umo'ningkahoningki ango Tesolounika'no nto umaho. Kilesenis kako ango Ngkolesiya'no nto umaho. Taitas kako ango Ntalimesiya'no nto umaho. ¹¹Luk kako'nohini ngko'nji humalohwoyo. Kiko Mak nutimahoji ngkiyepono fipinyo. Kako nje syohoso wanifo'ma'montonoho. ¹²Ngko Tikikosimo Efesos ne'no nto lihwajimaleno.

¹³Kiko wapmmo lohoji ango Tiloas nje manji'mofo sawemoso Kaposiye angomo uliko'ma'mentohe so'nji nje iyoswo so'nji nimotape. Nom'neso yahwopaho somo hungkuno mti'mokinyo so'no nimo'ningkohoho. Oso'nji nimotape.

¹⁴Aleksanta kako ahwomo yokino syoho'njo sohwo kako ngkimo wonyo engo ntaho'maso so'no Anitu kako tango engo uyonefoho. ¹⁵Kiko huhwosi oso hwe huhwo sohumne'no i'waho nto'no fiyo. Kako nakwoe hungkunomo hwotoho nafewo'ningkiso hweho.

¹⁶A'amu Loummjo sofe ango hungkuno nto'no mihwajiyo'ne sopo ngko nolohofonji nje hungkuno simo'mjo ulahoningko nom'ne a'amuso ngkimo monifo'mayo'njo imentohofofoho. O'o, a'amu hopi'nono ngkimo nihwoti'mo'mentohofofoho. Oso ntahofo so'no Anitu kako tango muyo'njo iyo so'ne jomo ulalokweno. ¹⁷I nje Hwe Engo kako ngko'nji nohumanto kakoe yokumpohn'nyo ntahoningki Anituye hungkuno wopingoso hofikimo lutihwamentohefoho. A'amu Jutaso aneponoho. A'amu Loummjoso hofiko Anituye hungkunomo upa'nimentohofofoho. Anitu nifo'ma'mentiso so'no hofiko mofonjanisiyo'njo imentohofofoho. Oseso olohonta ngko wopingo humaleno. ¹⁸A'amu sohwa ngkimo yo'mayo wonyo wontohofantife yalokwofo somta'ni Anitu ngkimo nontimahwosi ahwomomjo ango kako mokosyohumaso sopo womenihumaji'montonoho. Osopo nohumahm'mo kakoe yofe ne'no woho'nomahm'monnoho. Nehopeho.

¹⁹Hungkuno nom'ne wakilimonne'no yohono. Kiko nje a'amufo eso a'amu Akwila'nji kakoe ape Pili'sila'nji Ounesifoulosi'montohwantnne'no uso. ²⁰Elasitos kako ango Koulin sopo ne'no humaho. Tiloufimos kako mnokino tipemahoningki ngko kakimo ango Miletos sopo uliko'ma'mentohefoho. ²¹Kiko komo'no fipe. Kiko ifoyo hamnoso m'mofape sohonta kiko jefo somo komo'no fipe.

Olo a'amulo kikine'no nakwoe a'amuhwe kilalokwofo. Hofikoe yofeso Yupulos, Piyutenis, Linos, Kiloutiya oso hwanji a'amu Kila'simo simeho hi'ntnnono uyiwo'ningkohofo olopo humalofo sonji kilalokwofo.

²²Nakwoe Hwe Engo Anitu kiko'nji wohumano. Kakoe hitoho so'nji sekumo wosemokosyohumano. Olo hungkuno loso ngko Pouli'ni mti'mokohono. Osohopeho.